

**Комунальний заклад дошкільної освіти № 116 Криворізької міської ради
загального розвитку з інклюзивними групами**

**Програма
«Подолання освітніх втрат, викликаних особливостями
організації освітнього процесу
на 2023/2024 навчальний рік»**

I. Загальні положення

У Законі України «Про освіту» зазначається, що «освіта є основою інтелектуального, духовного, фізичного і культурного розвитку особистості, її успішної соціалізації, економічного добробуту, запорукою розвитку суспільства, об'єднаного спільними цінностями і культурою, та держави» .

«Метою дошкільної освіти є забезпечення цілісного розвитку дитини, її фізичних, інтелектуальних і творчих здібностей шляхом виховання, навчання, соціалізації та формування необхідних життєвих навичок» (стаття 11 Закону України «Про освіту»).

Право громадян на якісну та доступну освіту закріплено Конституцією та законами України.

Освітні втрати носять комплексний зміст. Крім навчальних втрат, найбільш яскраво вираженими є виховні, фізичні, психологічні та соціокультурні у дошкільному віці.

Наслідком освітніх втрат можуть бути незворотні негативні процеси: як на рівні окремої особистості, так і соціуму в цілому.

Навчальні втрати (прогалини в знаннях здобувачів освіти, незасвоєння ними матеріалу на рівні державних стандартів на певному рівні освіти) зумовлять ще більші втрати на наступних етапах навчання. Масовий характер навчальних втрат у підсумку негативно вплине на загальний рівень освіченості громадян країни, їх здатність до комунікації, соціалізації, подальшого професійного становлення. І це в підсумку позначиться на добробуті цілого суспільства: призведе до серйозних економічних та соціальних наслідків у майбутньому.

Режим онлайн-навчання під час пандемії та війни негативно вплинув на здоров'я здобувачів освіти. Малорухливий спосіб життя, надмірне навантаження на зір негативно позначилися на здоров'ї учасників освітнього процесу.

Нестача спілкування з педагогами та ровесниками, психологічні травми, викликані воєнними подіями в країні, негативно вплинули на психоемоційний стан здобувачів освіти. Це у свою чергу може призвести до внутрішніх конфліктів дітей та підлітків, підвищити їх рівень тривожності, сформувати страхи, знизити мотивацію до навчання, погіршити пам'ять та розумову діяльність, вплинути на зниження рівня соціалізації та подальші відносини із соціумом.

В умовах дистанційної дошкільної освіти виникають труднощі у мотивації до навчально-пізнавальної діяльності, ускладнення в забезпеченні своєчасної психосоціальної та емоційної підтримки здобувачів дошкільної освіти, знижується результативність соціокультурного і фізичного розвитку дітей.

Недостатня сформованість наскрізних навичок та вмінь, низький рівень соціальної компетентності, пізнавальної активності, прогалини у знаннях з певних освітніх напрямів у дітей дошкільного віку зумовлять ще більші втрати на наступному етапі навчання - в початковій школі, ускладнять формування готовності до нової соціальної позиції «школяр».

У подоланні виховних втрат потрібно вибудувати виховний процес таким чином, щоб він став невіддільним складником освітнього процесу орієнтованим на загальнолюдські цінності. Виховання повинно бути наскрізною лінією роботи закладу освіти, її не можна й не треба відділяти від стратегії розвитку закладу.

Реалізація основних заходів, передбачених Програмою, забезпечить координацію дій учасників освітнього процесу закладу дошкільної освіти. Програма розрахована на 2023/2024 навчальний рік.

II. Мета та основні завдання

Метою Програми є реалізація спільних заходів педагогів, адміністрації, фахівців закладу, інклюзивно-методичного центру, громадських організацій, спрямованих на подолання освітніх втрат дітей, викликаних особливостями організації освітнього процесу в 2024 році.

Цієї мети передбачається досягти шляхом вирішення таких основних завдань:

- використання методичних рекомендацій і заходів, спрямованих на подолання освітніх втрат здобувачів освіти;
- розроблення інструментарію для діагностування рівня опанування дітьми навчального матеріалу, яким вони оволодівали в умовах воєнного часу самостійно або з використанням технологій дистанційного навчання та коригуючого навчання дітей ООП.
- організація консультативно-методичної роботи з підготовки та стимулювання педагогічних працівників закладу до подолання освітніх втрат у дітей (навчальних, виховних, фізичних, психологічних), опанування навичками гнучкого планування;
- ознайомлення педагогічних працівників із можливостями впровадження різноманітних видів профілактичної, фізкультурно-оздоровчої та здоров'язбережувальної діяльності для збереження і зміцнення здоров'я вихованців під час різних форматів навчання; підвищення мотивації здобувачів освіти до фізичної активності;
- забезпечення комплексної психологічної й емоційної підтримки учасників освітнього процесу в умовах війни та в повоєнний час;

- адаптація освітніх стратегій та освітнього процесу до індивідуальних потреб здобувачів освіти, враховуючи рівень їх навчальних втрат, місце проживання, соціальні ресурси родин, отриманий дітьми травматичний досвід тощо;
- консолідація й ефективне використання наявних ресурсів для створення та результативного функціонування системи з подолання освітніх втрат дітей дошкільного віку;
- мінімізація освітніх втрат та підвищення якості надання освітніх послуг;
- інтеграція у міжнародний освітній простір з питань подолання освітніх втрат;
- ефективно використовувати доступні цифрові освітні ресурси для подолання освітніх втрат дітей дошкільного віку;
- впроваджувати в освітній простір закладів дошкільної освіти міжнародні, всеукраїнські проекти і програми, ініційовані Міністерством освіти і науки України, Дитячим фондом ООН (ЮНІСЕФ в Україні) та іншими міжнародними і громадськими організаціями, що сприятимуть набуттю дітьми ключових компетентностей, передбачених Державним стандартом дошкільної освіти.

III. Очікувані результати

Виконання основних завдань і заходів Програми забезпечить:

- підвищення професійної компетентності та мотивації педагогічних працівників закладу дошкільної освіти № 116 до подолання освітніх втрат вихованців, учнів (навчальних, виховних, фізичних, психологічних, соціокультурних);
- спрямування професійних спільнот педагогічних працівників на обмін досвідом та інструментарієм щодо подолання освітніх втрат, впровадження кращого вітчизняного та міжнародного досвіду з цього питання;
- здійснення якісної діагностики та оцінювання освітніх втрат, системне запровадження коригуючого навчання (коригування та подолання навчальних, виховних, фізичних і психологічних втрат);
- адаптацію освітніх стратегій, освітніх програм та освітнього процесу до індивідуальних потреб здобувачів освіти;
- підвищення мотивації здобувачів освіти до навчання; їх оволодіння навичками самоаналізу, самонавчання;
- покращення академічної успішності, психічного, емоційного та фізичного здоров'я здобувачів освіти;
- мінімізацію освітніх втрат та підвищення якості надання освітніх послуг;
- підвищення престижу різних форм надання дошкільної освіти ЗДО (дистанційної, змішаної, очної).

IV. Координаційно-консультативне забезпечення

Координація роботи та консультативний супровід упровадження Програми в систему роботи закладу освіти покладається на методичну раду закладу.

VI. Перелік основних чинних нормативних документів організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти та створення в них безпечних умов

1. Кодекс цивільного захисту України.
2. Закон України «Про освіту».
3. Закон України «Про повну загальну середню освіту».
4. Закон України від 28.04.2022 №7325 «Про внесення змін до деяких законів України в сфері освіти щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану».
5. Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної».
6. Закон України «Про охорону праці».
7. Концепція освіти дітей раннього та дошкільного вік, затверджена Президією Національної академії педагогічних наук України (протокол №1-2/8-119 від 18.06.2020).
8. Базовий компонент дошкільної освіти (Державний стандарт дошкільної освіти), затверджений наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2021 №33;
9. Указ Президента України від 16.03.2022 №143 «Про загальнонаціональну хвилину мовчання за загиблими внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України».
10. Постанова Кабінету Міністрів України від 24.06.2022 №711 «Про початок навчального року під час дії правового режиму воєнного стану в Україні».
11. Постанова Кабінету Міністрів України від 10.03.2017 №138 «Деякі питання використання захисних споруд цивільного захисту» (зі змінами).
12. Рішення Комітету з питань освіти, науки та інновацій Верховної Ради України «Про затвердження Рекомендацій слухань у Комітеті на тему: «Освітні втрати й освітні розриви на рівні загальної середньої освіти: вимірювання та механізм подолання» (протокол від 07.06.2023 №122).
13. Санітарний регламент для дошкільних навчальних закладів, затверджений наказом Міністерства охорони здоров'я України від 24.03.2016 №234;

14. Санітарний регламент для закладів загальної середньої освіти, затверджений наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 №2205, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 10.11.2020 за №1111/35394 (зі змінами).
15. Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 09.07.2018 №579 «Про затвердження вимог з питань використання та обліку фонду захисних споруд цивільного захисту», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 30.07.2018 за №879/32331 (зі змінами).
16. Наказ Міністерства освіти і науки України від 26.12.2017 №1669 «Про затвердження Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 23.01.2018 за №100/31552.
17. Наказ Міністерства освіти і науки України від 28.03.2022 №274 «Про деякі питання здобуття загальної середньої освіти та освітнього процесу в умовах воєнного стану».
18. Наказ Міністерства освіти і науки України від 15.05.2023 №563 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні».
19. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 21.05.2007 №246 «Про затвердження Порядку проведення медичних оглядів працівників певних категорій», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 23.07.2007 за №846/14113(зі змінами).
20. Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затверджене наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2016 №8, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 03.02.2016 за №184/28314 (зі змінами).
21. Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затверджене наказом Міністерства освіти і науки України від 08.09.2020 №1115, затвердженим у Міністерстві юстиції України 28.09.2020 №941/35224 (зі змінами).
22. Порядок переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затверджений наказом Міністерства освіти і науки України від 14.07.2015 №762, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 30.07.2015 за №924/27369 (зі змінами).
23. Лист Державної служби України з надзвичайних ситуацій від 14.06.2022 №03-1870/162-2 «Про організацію укриття працівників та дітей у закладах освіти».
24. Лист Міністерства освіти і науки України від 17.05.2023 №1/6990-23 «Про підготовку закладів освіти до нового навчального року та проходження осінньо-зимового періоду 2023/2024 року».
25. Лист Міністерства освіти і науки України від 26.07.2022 №1/8462-22 «Про оптимізацію виконання заходів з підготовки закладів освіти

до нового навчального року та опалювального сезону в умовах воєнного стану».

26. Листи Міністерства освіти і науки України, Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти», Інституту педагогіки Національної академії педагогічних наук України щодо організації освітнього процесу в закладах дошкільної освіти і викладання навчальних предметів у закладах загальної середньої освіти у 2023/2024 навчальному році.
27. Лист Міністерства освіти і науки України від 03.08.2023 №1/11479-23 "Про методичні рекомендації "Безпечне освітнє середовище: Надання індивідуальної підтримки учням з особливими освітніми потребами під час підготовки до реагування на надзвичайні ситуації".
28. Лист Міністерства освіти і науки України від 06 вересня 2022 року №1/10258-22 Про організацію освітнього процесу дітей з особливими освітніми потребами у 2022/2023 навчальному році «Про організацію освітнього процесу дітей з особливими освітніми потребами у 2022/2023 навчальному році».
29. Постанова Кабінету Міністрів України від 28 липня 2023 року №782 «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні».
30. Рішення Криворізької міської ради від 30.08.2023 №2143 «Про організацію освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти м. Кривого Рогу».

VI. Основні напрями та шляхи реалізації Програми

VI.1 Заходи управлінського компоненту Програми

<i>№ з/п</i>	<i>Зміст заходу</i>	<i>Термін виконання</i>	<i>Відповідальні за виконання</i>
1.	Здійснювати управлінське консультування з питань особливостей організації, режиму, форм роботи для подолання освітніх втрат здобувачів освіти у період воєнного стану	Протягом навчального року	Директор Вихователь-методист
2.	У разі покращення безпекової ситуації у період воєнного часу на державному та регіональному рівнях вживати управлінські дії щодо зміни формату організації освітнього процесу у закладах дошкільної,	Протягом навчального року	Директор

	загальної середньої та позашкільної освіти міста		
3.	Координувати діяльність закладу з використання можливостей для подолання освітніх втрат шляхом розширення участі в: <ul style="list-style-type: none"> обласних, всеукраїнських, міжнародних заходах/проєктах; виставках, конкурсах, тощо 	Протягом навчального року	Методична рада
4.	Організувати та провести заходи щодо популяризації щодо діяльності закладу <ul style="list-style-type: none"> ярмарок іновацій; фестиваль досвіду роботи закладу 	Січень Травень 2024 року	Методична рада
5.	Сприяти розвитку міжнародного співробітництва між закладами дошкільної освіти 116 та закладами освіти інших країн в частині вдосконалення: <ul style="list-style-type: none"> управлінської діяльності керівника щодо створення безпечного освітнього середовища; професійних навичок для педагогів; якості навчання для вихованця 	Протягом навчального року	Директор Вихователь-методист. методична рада
6.	Розглянути результати виконання Програми та пропозиції щодо подальших завдань та дій на 2024/2025 навчальний рік на нараді, педраді.	Серпень – жовтень, 2024	Директор
7.	Висвітлювати в ЗМІ, на офіційному сайті закладу, соціальних мережах питання кращого досвіду з використання методики, технологій, прийомів, заходів з подолання освітніх втрат під час організації освітнього процесу та навчальних досягнень здобувачів освіти в умовах воєнного періоду	Протягом навчального року	Вихователь-методист, Відповідальний за сайт, творча група

VI. II Заходи щодо подолання освітніх втрат у закладі дошкільної освіти №116

<i>№ з/п</i>	<i>Зміст заходу</i>	<i>Термін виконання</i>	<i>Відповідальні за виконання</i>
1.	Опрацювати питання подолання (компенсації) освітніх втрат під час засідання методичної ради педагогічних працівників закладу дошкільної освіти	Вересень, 2023	Директор
2.	Організувати роботу робочої групи з питань проведення моніторингового дослідження щодо вивчення динаміки змін у подоланні освітніх втрат	Протягом навчального року	Вихователь-методист
3.	Використовувати контент Освітнього Порталу міста Кривого Рогу (рубрика «Дошкільна освіта»), навчальні матеріали Всеукраїнської платформи розвитку дошкільнят НУМО, інші інтернет-ресурси для організації різних моделей освітнього процесу (очного, змішаного та дистанційного), з дітьми ООП, подолання освітніх втрат здобувачів дошкільної освіти	Протягом навчального року	Директор, Вихователь-методист
4.	Впроваджувати систему заходів, спрямованих на підвищення компетентності педагогічних працівників закладів дошкільної освіти щодо подолання освітніх втрат здобувачів дошкільної освіти	Протягом навчального року	Вихователь-методист (річний план)
5.	Популяризувати кращі управлінські, методичні, психологічні, педагогічні практики із питання організації роботи закладу дошкільної освіти щодо подолання освітніх втрат	Протягом навчального року	Директор, Вихователь-методист
6.	Використовувати активні форми роботи з батьками (флешмоби, челенджи) для обміну досвідом навчання та розвитку дитини в умовах сім'ї, роботи інклюзивних груп	Протягом навчального року	Методична рада, Творча група
7.	Здійснювати консультативну допомогу педагогічним працівникам закладу дошкільної освіти з питань планування та проведення освітнього процесу з метою подолання освітніх втрат здобувачів дошкільної освіти	Протягом навчального року	Вихователь-методист.

9.	Забезпечити охоплення дітей дошкільною освітою шляхом надання різних способів і моделей організації освітнього процесу (дистанційна, змішана, очна) з урахуванням безпекової ситуації в місті та регіоні	Протягом навчального року	Директор
11.	Забезпечити умови для налагодження співробітництва з міжнародними організаціями, науковими установами, соціальними інститутами для участі закладу дошкільної освіти в міжнародних, всеукраїнських проєктах і програмах	Протягом навчального року	Вихователь-методист, Методична рада
12.	Забезпечити психолого-педагогічну підтримку учасникам освітнього процесу в подоланні стресових ситуацій, тривожності, нервової напруги	Протягом навчального року	Психолог
13.	Розміщувати інформаційні матеріали щодо подолання освітніх втрат здобувачів дошкільної освіти для батьківської громадськості на офіційних вебсайту закладу дошкільної освіти, в соціальній мережі «Facebook»	Протягом навчального року	Вихователь-методист, Відповідальний за сайт
14.	Забезпечити впровадження діагностичного інструментарію «Кваліметрична модель» щодо визначення актуального стану сформованих у дитини ключових компетентностей перед початком шкільного навчання	Квітень, травень, 2024	Вихователі старших груп

<i>Заходи щодо подолання виховних втрат</i>			
1	Висвітлювати в ЗМІ, офіційному сайті закладу, соціальних мережах питання кращого досвіду з використання методики, технологій, прийомів, заходів з подолання виховних втрат під час організації освітнього процесу досягнень вихованців в умовах воєнного періоду	Протягом навчального року	Відповідальна особа за ведення сайту
2	Запровадити соціально-емоційне та етичне	3 жовтня	Психолог

	навчання для педагогічних працівників закладу	2023 року	
3	Використовувати елементи соціально-емоційного та етичного навчання, діяльності з розвитку емоційного інтелекту та емпатії в дітей. Організовувати групові активності, колективні проєкти та спільні заходи, що сприяють спілкуванню, співпраці та взаємодії між учасниками освітнього процесу через різні формати навчання	Протягом навчального року	Психолог, методична рада
4			
	Спланувати проведення педагогічних та психологічних консультацій для батьків або інших законних представників дитини з питань профілактики і попередження проявів насильства, булінгу (цькування), формування ненасильницької (екологічної) моделі поведінки та вирішення конфліктів мирним шляхом	Вересень, 2023	Директор Вихователь-методист
6			
7	Використовувати проактивні форми і методи виховної роботи, направлені на згуртування та взаємодію колективів здобувачів освіти на рівні групи та закладу освіти (проєктна діяльність, колективні творчі справи, екскурсії, пошукова діяльність тощо)	Протягом навчального року	Вихователь-методист, Вихователі груп
<i>Заходи щодо подолання психологічних втрат</i>			
1	Здійснювати управлінське консультування керівниками та педагогами закладів дошкільної освіти, батьків використовувати активні форми партнерства між закладом і батьками з подолання освітніх втрат	Протягом навчального року	Директор
2	Створити банк даних корисних ресурсів	Листопад,	Вихователь-

	для учасників освітнього процесу, спрямованих на подолання психологічних втрат на сайті закладу освіти та у соціальній мережі «Facebook»	2023	методист, Відповідальний за ведення сайту
3	Визначити цикл тренінгів з метою підвищення кваліфікації педагогічних працівників у напрямі надання першої психологічної допомоги та оволодіння сучасними технологіями її надання.	Вересень, 2023	Психолог.
4			
5			
6			
7			
8			
9			
<i>Заходи щодо подолання втрат фізичного здоров'я</i>			
1	Неухильно дотримуватися Санітарного регламенту для закладів дошкільної освіти	Постійно	Директор
2			
3	Сприяти розвитку оптимального обсягу рухової активності дітей в умовах очного, дистанційного, змішаного навчання, запроваджуючи під час занять та перерв фізкультхвилинки, руханки, вправи на збереження зору та інше	Протягом навчального року	Вихователі
4	Організувати проведення тренінгів для педагогів щодо важливості здорового способу життя, правильного харчування,	Жовтень, 2023 – травень,	Інструктор з фізичної культури

	фізичної активності та інших аспектів здорового способу життя.	2024	
5	Створити оптимальне співвідношення навчального навантаження протягом тижня, а також доцільне чергування протягом дня і тижня занять.	Вересень, 2023, січень, 2024	Вихователь-методист, Вихователі груп
6	Сприяти участі дітей закладу освіти у спортивних змаганнях «Олімпійський тиждень» з розвитку фізичної культури та спорту серед здобувачів освіти	Згідно з календарем змагань	Інструктор з фізичної культури
7			